

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนยุคดิจิทัล

PEOPLE'S POLITICAL PARTICIPATION IN THE DIGITAL ERA

¹พระปิยะพงษ์ จันทร์ดล, ²ณฐอร เจือจันทร์, ³ชนาธิป ศรีโท,

⁴ก้องพิพัฒน์ กองคำ และ ⁵สุรศักดิ์ อุดเมืองเพีย

¹Phra Piyaphong Chandon, ²Nataon Chuechan, ³chanathip Srito

⁴Kongpipat kongkham and ⁵Surasak Udmuangpia

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

Mahakut Wittayalai University, Thailand

¹Piyapong.25321967@gmail.com

Received July 12, 2021; Revised October 9, 2021; Accepted November 29, 2022

บทคัดย่อ

ประชาธิปไตยยุคดิจิทัลเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือที่เรียกว่าดิจิทัลที่สะดวกรวดเร็ว ในการสื่อสาร ประชาชนสามารถรับรู้และตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้อย่างฉับไว ทันเหตุการณ์ และปัจจุบันประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นมากยิ่งขึ้น ผ่านสื่อออนไลน์เช่น ช่องทางของยูทูบ (Youtube) เฟซบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) เมสเซนเจอร์ (Messenger) อินสตาแกรม (Instagram) และ ทวิตเตอร์ (Twitter) โดยใช้สื่อเป็นเครื่องมือทางการสื่อสารเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ

¹นักวิชาการอิสระ, ผู้ช่วยเลขานุการสำนักงานวัดแสนสุข อำเภอรามราช จังหวัดสุพรรณบุรี

²อาจารย์, หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

³อาจารย์.ดร. หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

⁴อาจารย์, หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

⁵อาจารย์, หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

การเมืองได้อย่างไม่จำกัด และสามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นมุมมองทางการเมืองกับบุคคลอื่นได้โดยไม่จำเป็นต้องรู้จักกัน ด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยสะดวกและรวดเร็ว การสื่อสารแบบไร้สายนั้นได้ทำการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร รวมไปถึงช่องทางการติดต่อสื่อสารกันของประชาชนมีความรวดเร็วเป็นอิสระมากขึ้น

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง, การเมืองยุคดิจิทัล, ประชาชนยุคดิจิทัล

Abstract

Digital democracy is an opportunity for people to express their opinions through electronic media. Also known as digital, it is convenient and fast to communicate. People can recognize and monitor the work of the government quickly, and up to date, and nowadays people can express their opinions more. through online media such as Channels of YouTube, Facebook, Line, Messenger, Instagram and Twitter using media as a tool. Unlimited communication for political commentary. and can talk and exchange opinions, and political views with other people without needing to know each other With modern technology, convenient and fast Wireless communication is linked to information. The communication channels of the people are faster and more independent.

Keywords: political participation, digital politics, digital people

บทนำ

ปัจจุบันที่เทคโนโลยีมีการพัฒนาระบบการติดต่อ และการสื่อสารนั้นเป็นไปได้ง่ายขึ้น เนื่องจากระบบอินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยีการสื่อสารไร้สายนั้นได้ทำการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารรวมถึงช่องทางการติดต่อสื่อสารกันให้เข้าถึงประชาชนทุกคน ทำให้สื่อออนไลน์นั้นเป็นที่นิยมอย่างรวดเร็ว และยังมีการเปิดช่องทางการแสดงออกทางความคิดเห็นให้ประชาชนหรือผู้คนที่มีความสนใจในข่าวนั้นๆได้แสดงออกความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาข่าว หรือการมี

ส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของประชาชนผ่านทางเว็บไซต์ อย่างเช่น เว็บไซต์ข่าวของธุรกิจหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอข่าวสารด้านการเมืองอาทิหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ และหนังสือพิมพ์แนวหน้านั้น อาจเป็นไปในรูปแบบของการแสดงความคิดเห็นทั้งการให้ความสนับสนุน และการแสดงความคิดเห็นในมุมต่าง ซึ่งการแสดงความคิดเห็นทางสื่อออนไลน์เหล่านี้สามารถที่จะโต้ตอบกันได้โดยที่บุคคลไม่จำเป็นต้องรู้จักกันเลยแต่บุคคลสามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนมุมมองทางการเมืองกัน และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นข่าวทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์อย่างเว็บไซต์นี้เองที่ทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น เนื่องจากการได้รับการกระตุ้นจากการโต้ตอบความคิดเห็น และการรู้ถึงมุมมองทางการเมืองที่แตกต่างจากตน ซึ่งการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อออนไลน์นั้นทำให้มีการยกระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนขึ้นมาโดยอาจเริ่มจากการแสดงความคิดเห็น การโต้แย้ง การสนับสนุนทางการเมือง รวมไปถึง การปลุกกระดมประชาชนให้ออกมาใช้สิทธิของตนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง

สถาบันพระปกเกล้า (2545) ให้นิยามการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่า เป็นการกระจายโอกาสให้แก่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง และการบริหาร การตัดสินใจ รวมทั้ง การจัดสรรทรัพยากรของชุมชน และของชาติ และความเป็นอยู่ของประชาชนโดยมีการให้ข้อมูล ร่วมวางแผน ให้คำปรึกษา ร่วมปฏิบัติแสดงความคิดเห็น ตลอดจนการร่วมควบคุมโดยตรงจากประชาชน

ชนาธิป ศรีโท (2560) ให้ความหมายการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมที่ประชาชน หรือพลเมืองในแต่ละรัฐ หรือท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การไปเลือกตั้ง การเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์หาเสียง หรือการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง เป็นต้น

นิยม เวชกามา (2561) รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนชาวสกลนคร ตามแนวพุทธจิตวิทยา. ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา พุทธจิตวิทยา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สิงห์คำ มณีจันสุข (2561) การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบถึงตัวประชาชนเอง การมีส่วนร่วมเป็นการร่วมมือของประชาชนไม่ว่าปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกัน และเข้ามาร่วมรับผิดชอบเพื่อดำเนินการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการ โดยกระทำผ่านกลุ่ม หรือองค์การเพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลได้มีส่วนช่วยเหลือระหว่างกัน ด้วยจิตใจ และอารมณ์ของแต่ละบุคคลในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมในการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของสังคม

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (2544) ให้ความหมายของคำว่า การเมือง คือ กระบวนการตัดสินใจแทนคนในสังคมที่เรียกว่ารัฐ ดังนั้น เมื่อ “การเมือง” ได้ตัดสินใจสิ่งใดในนามสังคม รัฐนั้นไปแล้ว การตัดสินใจนั้นก็ส่งผลให้ทุกคนในสังคมรัฐต้องยอมรับ และปฏิบัติตามนั้น

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ (2543) ให้นิยามการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองคือ กิจกรรมที่ประชาชนทำเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลกระทำในสิ่งที่ประชาชนต้องการ ได้แก่ การปิดถนนการบุกรุกทำเนียบ การเผาหุ่น การเอาขนมเค้กไปป้ายหน้า นักการเมืองการไปเลือกตั้ง ฯลฯ

จากนิยามความหมายสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง เป็นกิจกรรมที่ประชาชน หรือพลเมืองในแต่ละรัฐหรือท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง อาจเป็นการเข้าร่วมแบบทางตรง หรือทางอ้อมก็ได้ และยังเป็นวิธีการที่ผู้นำสามารถนำมาปรับใช้ในการจูงใจ และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร เป็นกลยุทธ์ที่จะช่วยให้มีแรงจูงใจในการทำงานมากขึ้นกิจ และเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลกระทำในสิ่งที่ประชาชนต้องการ ได้แก่ ไปเลือกตั้ง เป็นต้น เพื่อทำให้การก้าวไปสู่ยุคที่มีความสร้างสรรค์มากขึ้น

การเมืองยุคดิจิทัล (ออนไลน์)

โลกและสังคมร่วมสมัยได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากช่วงปลายศตวรรษที่ 20 ตลอดมาจนถึงปัจจุบันด้วยแรงขับเคลื่อนสำคัญหลายประการ กระแสการเปิดเสรี และเชื่อมต่อหลายภาคส่วนของหลายสังคม เข้าหากันได้ถูกพัฒนาในหลายมิติ บนเส้นทาง

ต่อเชื่อมของเทคโนโลยีการสื่อสารความสามารถ และความเร็วสูง ซึ่งถูกพัฒนาเร่งความเร็วตลอดจนความซับซ้อนในการเชื่อมต่อขึ้นหลายเท่าตัว เพื่อรองรับทุกกิจกรรมของชีวิตในศตวรรษที่ 21 และยังคงครอบคลุมลึกลงไปถึงชีวิตทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการเมือง ของผู้คนในสังคมร่วมสมัยของเราอย่างกว้างขวางทั่วถึงไปตามการต่อเชื่อมอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน

อัจฉรา รัญติธรรม (2564) ได้ให้ความหมายว่า สังคมออนไลน์จะเปิดให้มีพื้นที่การแสดงออกทางการเมืองมากขึ้นพลังของสื่อสังคมออนไลน์ได้เป็นสื่อกลางของการเคลื่อนไหวสังคมของคนรุ่นใหม่มาสู่การรวมกลุ่มคนที่แตกต่างกันให้มาอยู่ในบทสนทนาร่วมกันเชื่อมโยงข้ามเครือข่ายทางสังคมที่หลากหลาย การสนทนาเกี่ยวกับการเมืองได้สร้างโอกาสขยายเครือข่าย และเอื้อให้ผู้ตื่นตัวทางการเมืองได้เชื่อมต่อกับผู้มีประสบการณ์ด้านอื่นๆ จนเชื่อมไปสู่การชุมนุมประท้วงในพื้นที่จริงการปิดกั้นพื้นที่การเมืองในโลกความจริงผลักดันให้พลเมืองไทยผู้ตื่นตัวทางการเมืองเล็งไปแสดงความคิดเห็นและเคลื่อนไหวในโลกออนไลน์มากขึ้น

สุจิต บุญบงการ (2537) ได้ให้ความหมายว่า การสื่อสารอยู่ในรูปของกระบวนการป้อนกลับข้อมูลข่าวสาร (information feedback process) ในระบบการเมืองทุกระบบ ดังนั้นการกระทำใดๆ เพื่อสื่อสารกลับไปยังรัฐบาล ซึ่งก็รวมถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบต่างๆ ทั้งถูกกฎหมาย และผิดกฎหมาย สันติ หรือรุนแรง เพื่อให้มีผลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล สนับสนุน เปลี่ยนแปลงผู้นำรัฐบาลปกป้อง หรือเปลี่ยนแปลงตัวผู้นำ และสถาบันทางการเมืองต่างๆ

บุญญวัฒน์ จิตประคอง (2556) กล่าวได้ว่า สังคมโลกได้ก้าวเข้าสู่สังคมโลกาภิวัตน์อันเป็นสังคมยุคข้อมูลข่าวสารที่เชื่อมต่อกันอย่างไร้พรมแดน หรือเป็นสังคมในลักษณะของการพึ่งพา“เทคโนโลยีดิจิทัล” ที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในยุคนี้ โดยเฉพาะการนำอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้เป็นตัวกลาง หรือเครื่องมือในการเชื่อมต่อสัมพันธ์ระหว่างกัน ส่งผลให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อการติดต่อสื่อสารมากขึ้นรูปแบบดังกล่าวจึงมีลักษณะที่เรียกว่า “สื่อใหม่” หรือ “New Media” ที่ผู้ใช้สามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารความคิดเห็น หรือจะเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างอิสระ นับเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีอำนาจมากขึ้นในเวทีทางการเมือง และที่สำคัญการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นไม่จำเป็นต้องแสดงตัวตน ประชาชนจำนวนมากจึงมักใช้ช่องทางการสื่อสารเหล่านี้ในการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความคิด หรือข้อมูลต่างๆ ที่เป็นกระแส

หลักหรือจะเป็นข้อมูลที่นอกกระแส หรือทวนกระแสก็ได้ เช่นเดียวกัน กระบวนการสื่อสารดังกล่าวส่งผลให้เกิดพื้นที่สาธารณะอันเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้าง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามครรลองของสังคมประชาธิปไตย

คำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การเมืองยุคดิจิทัล (ออนไลน์) หมายถึง การนำเสนอของสื่อสารมวลชนผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสในการแสดงออกทางการเมืองของประชาชนต่อระบบการเมือง สถาบันการเมือง ตัวแสดงทางการเมือง และเพื่อตรวจสอบกลไกการทำงานของรัฐบาล ภายใต้ระบบการเมืองยุคดิจิทัลที่ใช้เครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน ผู้ใช้สามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสาร แสดงความคิดเห็น หรือจะเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างอิสระ นับเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีอำนาจมากขึ้นในเวทีทางการเมือง และที่สำคัญการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นไม่จำเป็นต้องแสดงตัวตน ประชาชนจำนวนมากจึงมักใช้ช่องทางการสื่อสารเหล่านี้ในการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความคิด หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นกระแสหลัก หรือจะเป็นข้อมูลที่นอกกระแส หรือทวนกระแสก็ได้ เช่น เดียวกัน

ประชาชนยุคดิจิทัล

การพัฒนานวัตกรรมนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยการพัฒนาประเทศในขณะเดียวกันได้เกิดกระแสของการให้บริการในรูปแบบใหม่ในยุคดิจิทัลเรียกได้ว่าเป็น “เทคโนโลยีก้าวกระโดด” (Disruptive Technology) ที่ได้รับความนิยมอย่างฉับพลันอันเนื่องมาจากความสามารถในตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคในวิถีปัจจุบันโดยเฉพาะกรณีของประเทศไทยหลังการจัดสรรคลื่นความถี่โดยคณะกรรมการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช) ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแบบไร้สาย อีกทั้งเมื่อราคาของโทรศัพท์แบบสมาร์ตโฟนในตลาดมีราคาถูกลง คนจำนวนมากเข้าถึงได้มากขึ้น จึงทำให้เกิดการบริการผ่านระบบออนไลน์ที่แพร่หลายอย่างรวดเร็วในสังคมไทย ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงที่ก้าวกระโดดดังกล่าวอยู่ในภาพใหญ่ที่ทางสภาผู้บริหารเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum) เรียกว่าเป็นการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่สี่ (The Fourth Industrial Revolution) ที่ไม่ได้หมายถึงแค่ระบบ และจักรกลอัจฉริยะที่เชื่อมโยงกันได้เท่านั้น แต่มีขอบเขตที่กว้างขวางกว่านั้นมาก การเปลี่ยนแปลงนี้รวมไปถึงสังคมด้านอื่นๆด้วยอย่างหลีกเลี่ยงมิได้

วิวัฒน์ กุศล (2547) กล่าวว่า ภายใต้ "การรู้ดิจิทัล" คือ ความหลากหลายของทักษะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันซึ่งทักษะเหล่านั้นอยู่ภายใต้ การรู้สื่อ (Media literacy) การรู้เทคโนโลยี (Technology literacy) การรู้สารสนเทศ (Information literacy) การรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เห็น (Visual literacy) การรู้การสื่อสาร (Communication literacy) และการรู้สังคม (Social literacy) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ 1. การรู้สื่อ (Media Literacy) การรู้สื่อสะท้อนความสามารถของผู้เรียนเกี่ยวกับการเข้าถึงการวิเคราะห์ และการผลิตสื่อผ่านความเข้าใจ และการตระหนักเกี่ยวกับศิลปะความหมาย และการส่งข้อความในรูปแบบต่าง ๆ ผลกระทบและอิทธิพลของสื่อมวลชน และวัฒนธรรมที่เป็นที่นิยมสื่อข้อความถูกสร้างขึ้นอย่างไร และทำไมถึงถูกผลิตข้อความ และสื่อสามารถใช้ในการสื่อสารความคิดของเราเองได้อย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างไร 2. การรู้เทคโนโลยี (Technology literacy) ความชำนาญในเทคโนโลยีส่วนใหญ่ มักจะเกี่ยวข้องกับความรู้ดิจิทัล ซึ่งครอบคลุมจากทักษะคอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานสู่ทักษะที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น การแก้ไขภาพยนตร์ดิจิทัล หรือการเขียนรหัสคอมพิวเตอร์ 3. การรู้สารสนเทศ (Information literacy) การรู้สารสนเทศเป็นอีกสิ่งที่สำคัญของการรู้ดิจิทัลซึ่งครอบคลุมความสามารถในการประเมินสารสนเทศใดที่ผู้เรียนต้องการการรู้วิธีการที่จะค้นหาสารสนเทศที่ต้องการออนไลน์ และการรู้การประเมิน และการใช้สารสนเทศที่สืบค้นได้ การรู้สารสนเทศถูกพัฒนาเพื่อการใช้ห้องสมุด มันยังสามารถเข้าได้ดีกับยุคดิจิทัลซึ่งเป็นยุคที่มีข้อมูลสารสนเทศออนไลน์มหาศาลซึ่งไม่ได้มีการกรอง ดังนั้น การรู้วิธีการคิด วิเคราะห์เกี่ยวกับ แหล่งที่มา และเนื้อหาจำเป็นสิ่งจำเป็น 4. การรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เห็น (Visual literacy) การรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เห็นสะท้อนความสามารถของผู้เรียน เกี่ยวกับความเข้าใจ การแปลความหมายสิ่งที่เห็น การวิเคราะห์การเรียนรู้ การแสดงความคิดเห็น และความสามารถในการใช้สิ่งที่เห็นนั้นในการทำงาน และการดำรงชีวิตประจำวันของตนเองได้ รวมถึงการผลิตข้อความภาพ ไม่ว่าจะผ่านวัตถุ การกระทำหรือสัญลักษณ์การรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เห็นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ และการสื่อสารในสังคมสมัยใหม่ 5. การรู้การสื่อสาร (Communication literacy) การรู้การสื่อสารเป็นรากฐานสำหรับการคิดการจัดการ และการเชื่อมต่อกับคนอื่นๆ ในสังคมเครือข่ายทุกวันนี้เด็กๆ และเยาวชนไม่เพียงจำเป็นต้องเข้าใจการบูรณาการความรู้จากแหล่งต่างๆ เช่น เพลง วิดีโอ ฐานข้อมูลออนไลน์และสื่ออื่นๆ พวกเขายังจำเป็นต้องรู้วิธีการใช้แหล่งสารสนเทศเหล่านั้นเพื่อเผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้ 6. การรู้สังคม (Social literacy) การรู้สังคม หมายถึงวัฒนธรรมแบบการมีส่วนร่วม ซึ่งถูก

พัฒนาผ่านความร่วมมือ และเครือข่ายเยาวชนต้องการทักษะสำหรับการทำงานภายใน เครือข่ายทางสังคม เพื่อการรวบรวมความรู้ การเจรจาข้ามวัฒนธรรมที่แตกต่าง และการ ผสานความขัดแย้งของข้อมูลขณะเดียวกันก็เพื่อใช้เสริมสร้าง ทักษะทางสังคม

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ยุคดิจิทัลมีสำคัญต่อการศึกษา มีการนำเสนอของ สื่อสารมวลชนผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสในการแสดงออกทางการเมืองของ ประชาชนต่อระบบการศึกษาระบบการเมืองและอื่นๆ เพื่อตรวจสอบกลไกการทำงานของ รัฐ ภายใต้ระบบการเมืองยุคดิจิทัลที่ใช้เครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน หรือช่องทางออนไลน์ช่องทางอื่นที่หลากหลาย ผู้ใช้สามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารความ คิดเห็น หรือจะเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างอิสระ นับเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ ประชาชนมีอำนาจมากขึ้นในยุคดิจิทัล และที่สำคัญการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อ อินเทอร์เน็ตนั้นไม่จำเป็นต้องแสดงตัวตนประชาชนจำนวนมากจึงมักใช้ช่องทางการสื่อสาร เหล่านี้ในการแสดงความคิดเห็นต่างๆ เป็นต้น

บทสรุป

ประชาชนกลุ่มคนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับการสื่อสารทางการเมืองยุคดิจิทัลในทาง กระบวนการพัฒนาต่างๆ ไม่เว้นแม้แต่ทางการเมืองเพื่อมุ่งเน้นการสร้างความรู้ความ เข้าใจต่อ เหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น และให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวสาร ทางการเมืองที่มีลักษณะเปิดกว้าง รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์ที่สามารถสนับสนุนการมี ส่วนร่วมตัดสินใจทำกิจการสาธารณะของประชาชน ในด้านการเสนอความคิดเห็นทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่ ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่เกิดขึ้นโดยสมัครใจ ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองใน แต่ละครั้งไม่ว่าจะสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าจะเป็นครั้งคราว หรือยาวต่อเนื่อง การกระทำนั้นจะมุ่ง ประสงค์ที่จะมีอิทธิพลเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงาน และการเลือกผู้นำทางการเมืองทั้ง ระดับชาติและระดับท้องถิ่น เช่น เพื่อคัดค้านหรือแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายต่าง ๆ ของ รัฐ โดยใช้สื่อออนไลน์ เพื่อเพิ่มโอกาสในการแสดงออกทางการเมืองของประชาชน ภายใต้ ระบบการเมืองยุคดิจิทัล โดยใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟนนำเสนอข้อมูลข่าวสารความ คิดเห็น หรือจะเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ ทำให้เกิดการกระตุ้นปลุกจิตสำนึกของประชาชนให้ รู้จักเห็นคุณค่า รักษา และหวงแหนทรัพยากรภายในประเทศ ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชน นับเป็นการมีส่วนร่วมพื้นฐานที่สำคัญของระบบการเมืองในระบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

ประชาธิปไตยยุคดิจิทัล เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือที่เรียกว่าดิจิทัลที่สะดวกรวดเร็ว ในการสื่อสาร ประชาชนสามารถรับรู้ และตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้อย่างฉับไว ทันเหตุการณ์ และปัจจุบันประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นมากยิ่งขึ้น ผ่านสื่อออนไลน์เช่น ช่องทางของยูทูบ (Youtube) เฟซบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) เมสเซนเจอร์ (Messenger) อินสตาแกรม (Instagram) และ ทวิตเตอร์ (Twitter) โดยใช้สื่อเป็นเครื่องมือทางการสื่อสารเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองได้อย่างไม่จำกัด และสามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นมุมมองทางการเมืองกับบุคคลอื่นได้โดยไม่จำเป็นต้องรู้จักกัน ด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย สะดวกและรวดเร็ว การสื่อสารแบบไร้สายนั้นได้ทำการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร รวมไปถึงช่องทางการติดต่อสื่อสารกันของประชาชนรวดเร็วเป็นอิสระมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2543). “ผมว่าจะไม่ไปเลือกตั้ง ส.ว.” มติชน (24กุมภาพันธ์ 2543) 1-2
- ชนาธิป ศรีโท. (2560). *วัฒนธรรมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น
- นิยม เวชกามา. (2561). *รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนชาวสกลนครตามแนวพุทธจิตวิทยา*. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- บรรศักดิ์ อวรรณโณ. (2544). *การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย*, กรุงเทพฯ :วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- บุญญวันต์ จิตประคอง. (2556). *บทบาทของสื่อทางเลือกข้ามพรมแดนในประเทศไทยในกระบวนการเปลี่ยนผ่านประชาธิปไตยของพม่า ศึกษากรณีวารสารสาละวินโพลด์ และเว็บไซต์สาละวินนิวส์ออนไลน์*. บัณฑิตวิทยาลัย :จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พระครูอุดมเจติยารักษ์. (2561). *แนวคิดประชาธิปไตยแบบองค์รวม ปีที่ 1 ฉบับที่ 1* มกราคม มิถุนายน พ.ศ.2561
- มนต์ชัย เทียนทอง. (2545). *เทคโนโลยีการศึกษาทางไกล*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผลิตตำราเรียนสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

- วชิรวัชร งามละม่อม. (2559). *ทฤษฎีการมีส่วนร่วม* วันพุธที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559
- วัฒน์ กุล. (2547). *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์ เรื่อง ดวงอาทิตย์ และดาวบริวาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์. (2558). *พลเมืองดิจิทัล* (Digital Citizenship)
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2556). *กระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีที่คณะต่อการศึกษาศตวรรษ
ที่ 21*. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ
- สิงห์คำ มณีจันสุข. (2561). *ประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ปีที่
1 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2561*
- สิงห์คำ มณีจันสุข. (2561). *ประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. ปีที่ 1 ฉบับ
ที่ 2*.
- สุจิต บุญบงการ. (2537). *การพัฒนาทางการเมืองของไทย ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหาร สถาบัน
ทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา รัญธุธรรม. (2564). *ความเป็นพลเมืองทางการเมือง" ในโลกยุคดิจิทัล: กรณีศึกษา
จำเลยในข้อหาละเมิด ม.112. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 17
ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน) 2564*